

Miljöförvaltningen

SE-26180 Landskrona, Stadshuset, Drottninggatan 7
Landskrona stads Kontaktcenter Tel 0418 - 47 00 00
miljo@landskrona.se www.landskrona.se

LANDSKRONA
STAD

Datum: 2026-04-01

Handläggare: Adam Bahr

Beslutsnummer:

Miljöförvaltningens ärendenummer: 2025-2180

Beslut om utvidgning och ändring av naturreservat Saxtorpsskogen i Landskrona kommun

Landskrona stads beslut

Landskrona stad beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att naturreservat Saxtorpsskogen, bildat av Landskrona stad 2020-11-30, dnr KS 2020/4577, ska utvidgas och inrättas med den geografiska omfattningen som anges i bifogade kartor, bilaga 1 och 2. Naturreservatets gränser ska märkas ut i fält enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Landskrona stad beslutar vidare, med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., om nytt syfte och nya föreskrifter för naturreservat Saxtorpsskogen, i enlighet med vad som anges under rubrikerna Syftet med naturreservatet och Reservatsföreskrifter.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Landskrona stads beslut från år 2020 om bildande av naturreservat Saxtorpsskogen med dnr KS 2020/4577 upphör att gälla, när detta beslut vinner laga kraft.

Landskrona stad beslutar vidare att eventuella intäkter från virkesuttag ska gå till förvaltning av naturreservatet.

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Saxtorpsskogen
Kommun:	Landskrona stad
Församling/socken:	Häljarps församling, Saxtorps socken
Län:	Skåne
Lägesbeskrivning:	Naturreservatet Saxtorpsskogen ligger i kommunens sydvästra del ca 1 km söder om Häljarps samhälle och ca 4 km sydöst om Saxtorps kyrka och öster om motorvägen E6. Se bilaga 1.
Koordinat centralpunkt:	E 6190677 N 114808/SWREF 99 13 30
Gränser:	Området begränsas av streckad linje på till detta beslut bifogad karta, bilaga 2.
Naturgeografisk region:	Skånska SV-slätten
Biotoptyper med arealfördelning:	Alkärr, 2,2 %, 3,4 hektar Barrblandskog, 0,8 %, 1,2 hektar Björkskog, 9,5 %, 14,6 hektar Granskog, 1,8 %, 2,8 hektar Lövsog, 4,8 %, 7,4 hektar Sandtallskog, 72,5 %, 112,2 hektar Tärdbärande naturbetesmark, 0,8 %, 1,3 hektar Blandlövage, 0,7 %, 1,2 hektar Frisk gräsmark, 5,5 %, 8,6 hektar Fuktig gräsmark, 0,7 %, 1,0 hektar Slåtteräng, 0,3 %, 0,5 hektar Torr gräsmark, 0,3 %, 0,5 hektar
Fastigheter och markägarkategori:	Lagfaren ägare Landskrona stad och enskild, enligt ingångna köpeavtal äger Landskrona stad all mark, se bilaga 3
NVR-nummer (förbokas i VIC Natur):	2054761
Areal:	155,1 hektar
Landareal:	155,1 hektar
Förvaltare:	Landskrona stad

Syftet med naturreservatet

Syftet med reservatet är att bevara och utveckla biologisk mångfald, naturmiljöer och rekreationsvärden i ett sammanhängande och varierat naturskogsliknande område med inslag av öppna gräsmarker. Området är kommunens största sammanhängande skogsområde och har redan idag stor betydelse för det rörliga friluftslivet. Bildandet av reservatet ska medföra att områdets attraktionskraft bibehålls och stärks för rörligt friluftsliv som är kopplat till vistelse i skog och natur. Attraktionskraften bygger på att skogen kan erbjuda en variation av naturtyper och en rik biologisk mångfald.

Precisering av syftet

Genom bevarande och utveckling av Saxtorpsskogens naturvärden samt möjligheterna till rekreation och rörligt friluftsliv, bidrar reservatet till att stärka den biologiska mångfalden, naturmiljöerna och upplevelsevärdena samt främja välbefinnande och naturpedagogik. Naturreservat Saxtorpsskogen bidrar även till landskapsbilden i det omgivande öppna jordbrukslandskapet och till bevarandet av en kulturhistorisk miljö som skapats för att hindra sandflykt.

Skogsområdena ska utvecklas mot varierande naturskogstillstånd. Stora delar av skogen kan fortsatt domineras av tall men inslagen av inhemska lövträdsarter, i synnerlighet ädellövträd, ska öka. På lämpliga platser bevaras och utvecklas olika skogstyper som exempelvis tallskog, ekskog, bokskog, alkärr och hassellund. Glesa skogspartier, varierande gläntor, välutvecklade ondulerande skogsbryn och öppna gräsmarker bevaras och utvecklas för att gynna bland annat växter, insekter, fåglar och fladdermöss. Mängden grov död ved i olika former ska öka kontinuerligt för att gynna bland annat svampar, insekter och fåglar.

Syftet är också att skapa ett större mer sammanhängande område. En utökning av arealen minskar risken för konflikt mellan olika aktiviteter och bidrar till att minska det samlade trycket på naturen från mänsklig aktivitet i området. Stråk, leder och friluftsanläggningar ska förvaltas för att gynna friluftsliv och rekreation. Det ska finnas utrymme för olika aktiviteter som ridning, cykling, orientering och scouting.

Syftet uppnås genom att:

- kombinera fri utveckling och naturvårdande skötsel,
- bevara och gynna gamla och grova träd,
- skapa variation i trädålder och -arter,
- successivt friställa lämpliga ädellövträd,
- successivt fasa ut gran och främmande trädarter,
- bevara och skapa torrakor, högstubbar, lågor och veteraniserade träd (medvetet skadade träd med värden som annars är knutna till naturligt gamla träd),
- röjning av sly,
- skogsbete på lämpliga platser,
- ängsförvaltning, naturbete eller naturvårdsbränning på öppna marker,
- återkommande nyskapa sandblottor,
- bevara och vid behov skapa våtmarker,
- gynna hotade arter och organismgrupper,
- bekämpning av invasiva främmande arter,
- skapa och underhålla leder för olika typer av aktiviteter,
- leder och större stigar hålls framkomliga,
- vissa lämpliga ytor, anläggningar och funktioner anpassas för besökare med olika behov och utformas för att främja friluftsliv, rekreation, naturpedagogik, naturstudier, möten och lek,
- vid behov reglera förutsättningar för att bedriva olika aktiviteter i området,
- informationstavlor, skyltar och markeringar sätts upp på lämpliga platser för att gynna friluftsliv och naturupplevelser.

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. uppföra byggnad, jakttorn, mast, mark- eller luftledning, stängsel, vindkraftverk, väg eller annan anläggning,
2. bedriva skogsbruk, avverka, gallra, röja eller utföra annan skogsvårdande åtgärd,

3. fälla eller upparbeta dött träd eller vindfälle såvida dessa inte utgör en fara för allmänheten,
4. ta bort död ved med undantag för gran och främmande trädarter eller om det krävs av naturvårds- eller säkerhetsskäl,
5. anordna alla typer av upplag,
6. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, plöja, spränga, borra, schakta, rensa, dika, fylla ut eller annan markberedning.
7. tillföra kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, växtnäringsämne (handelsgödsel, stallgödsel, slam eller annat organiskt avfall) eller jordförbättringsmedel,
8. inplantera eller så för närområdet främmande växt- eller djurart,
9. bedriva jakt utöver skyddsjakt,
10. utsätta bikupor,
11. utfodra vilt.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom reservatet

1. utmärkning av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor och skyltar om naturreservatet, naturpedagogik, friluftsliv, naturupplevelser och pågående naturvårdsarbete,
3. utmärkning av stigar, leder och uppehållsplatser,
4. naturvårdsåtgärder som syftar till att uppnå ändamålet med reservatet, som gallring, röjning, veteranisering, slåtter, naturbete, naturvårdsbränning, plantering, sådd, avspärrning och stängsel, utfasning av gran och för området främmande träd- och buskarter, samt skapande av sandblottor, ruderatmark, våtmark och småvatten,
5. transporter och anläggning av tillfälliga vägar, upplag och uppställningsplatser för att genomföra naturvårdsåtgärder som syftar till att uppnå ändamålet med reservatet,
6. mindre åtgärder för att bevara och skapa lämpliga naturtyper och biotoper för att gynna biologisk mångfald, hotade organismgrupper och arter, exempelvis anläggning av fauna- och fungadepåer, holkar

- och andra boplatser för djur, foderstationer för småfåglar, samt skapande av död ved,
7. bekämpning och borttagande av främmande arter samt främmande invasiva arter,
 8. anläggning och underhåll av vägar, parkeringsplatser, busshållplatser, leder, stigar, vindskydd, rastplatser, grillplatser, sanitetsanordningar eller liknande anordningar för rekreation, friluftsliv och allmänhetens tillgänglighet till naturreservatet,
 9. uppföljning av områdets skötsel, undersökningar och miljöövervakning av djur-, svamp- och växtlivet samt av mark- och vattenförhållanden.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. gräva, borra, måla eller på annat sätt skada mark, sten, fast naturföremål eller ytbildning, med undantag för åverkan på främmande eller invasiva främmande träarter.
2. gräva upp växter,
3. så, plantera in eller sätta ut växter, djur eller andra organismer.
4. uppställa husbil eller husvagn,
5. tippa avfall som trädgårdsavfall, kompostmaterial, sten, skräp eller liknande i området.

Vidare är det förbjudet att utan tillstånd från tillsynsmyndighet enligt miljöbalken att

6. ta med hund eller annat sällskapsdjur som inte hålls i fysiskt koppel,
7. elda/grilla utanför av Landskrona stad anvisad eldplats, användning av friluftskök är tillåtet i naturreservatet,
8. köra motordrivet fordon utanför väg eller parkeringsplats, med undantag för handikappfordon,
9. sätta upp tavla, skylt, plakat, affisch, göra inskrift, sätta upp snitsel eller dylikt, annat än tillfälliga markeringar (högst en månad) i samband med naturvårdsförvaltning eller organiserad friluftslivsverksamhet,
10. anordna och organisera läger, tävling, träning eller liknande arrangemang som kan leda till väsentlig skada eller störning av naturmiljön eller rekreationsupplevelser,
11. på ett störande sätt använda ljudanläggning,

12. föra bort död ved, med undantag för markägare i enlighet med föreskrift A4,
13. uppföra någon form av anläggning eller placera ut för naturreservatet främmande föremål,
14. starta eller landa med luftfartyg.

Undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för

- förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att utföra åtgärder i samband med skötsel, utveckling och uppföljning av området i enlighet med naturreservatets syfte och som anges i B-föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut,
- skyddsjakt och bekämpning av invasiva och/eller främmande arter,
- breddning av Scoutvägen och Stora Byvägen inom det som utgör fastighet Saxtorp S:1 vid tidpunkten för detta beslut,
- normalt underhåll av parkeringar, befintliga vägar, vägkanter, vägdiken, eller enskilda brukningsvägar,
- väghållarens nedtagning av träd, grenar och buskar längs med väg,
- åtgärder i samband med underhåll, drift och ombyggnad inom gällande ledningsrätt, servitut eller nyttjanderätt av vid tidpunkten för detta beslut befintliga ledningar och anläggningar (vatten- och avlopp tele- och eldistribution) samt räddningsuppdrag eller åtgärder i samband med olycka. Motordrivna fordon kan användas till och från sådant arbete. Inför utförande av arbetet ska samråd ske med tillsynsmyndigheten enligt miljöbalken. Vid akuta underhållsåtgärder ska förvaltaren informeras i efterhand, dock senast inom fem arbetsdagar från det att arbetet har inletts,
- arrendators underhåll, drift, ombyggnad, körning och uppställning av fordon inklusive husbil eller husvagn inom område med gällande arrendeavtal utmed Minkstigen vid tidpunkten för detta beslut,
- åtgärder inom naturvetenskaplig forskning och naturpedagogik som har godkänts av tillsynsmyndigheten enligt miljöbalken och inte orsakar väsentlig skada på naturmiljön.

Syftet med reservatet ska även uppnås genom att utvärdera och anpassa skötseln i överensstämmelse med ny kunskap om biologiska värden.

Landskrona stad får enligt 7 kap 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade reservatsföreskrifter.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. framgår bland annat att en skötselplan ska fastställas vid bildande av ett naturreservat. I samband med bildandet av naturreservat Saxtorpsskogen har Landskrona stad sammanställt en skötselplan som fastställs i ett särskilt beslut av Landskrona stad denna dag.

Förvaltning

Landskrona stad är naturvårdsförvaltare. Skötselplan för naturreservatet ska ligga till grund för naturreservatets skötsel och den ska revideras vid behov. Naturreservatet utmärks genom förvaltarens försorg enligt anvisningar av Naturvårdsverket.

Upplysningar

Kommunen vill upplysa om att föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken gäller även om beslutet överklagas. Dessutom gäller andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna för området, exempelvis:

- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa svamp-, växt och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen.
- 7 kap 1 § miljöbalken. Var och en som utnyttjar allemansrätten eller annars vistas i naturen ska visa hänsyn och varsamhet i sitt umgänge med den.
- Anmälningsplikten enligt 12 kap 6§ miljöbalken för verksamheter eller åtgärder som väsentligen kan komma att ändra naturmiljön gäller även om de inte är förbjudna enligt reservatets föreskrifter.
- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- 15 kap 26 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning,
- Allemansrätten är en så kallad sedvanerätt inskriven i grundlagen. Den innebär vissa rättigheter i skog och mark, men den innebär

också en hel del skyldigheter. Bestämmelserna i ett naturreservat gäller före allemansrätten.

Vid aktiviteter som inte förbjuds av reservatsföreskrifterna och som kan medföra en väsentlig skada på naturmiljön, såsom markslitage eller påverkan på djurlivet ska anmälan om samråd enligt 12 kap 6 § Miljöbalken ske med kommunen.

Beskrivning av området

Saxtorpsskogens storlek ger för kommunen unika förutsättningar för biodiversitet. Området rymmer flera olika naturtyper och fungerar samtidigt som en ekologisk länk mellan andra värdefulla naturområden, såsom Järavallen i söder och Häljarps naturområde i norr. Därmed utgör Saxtorpsskogen en viktig del av den större gröna infrastrukturen i regionen, som möjliggör spridning och livsutrymme för många arter av både växter och djur.

Saxtorpsskogen utgör Landskrona kommuns enda större sammanhängande skogsområde och är ett mycket uppskattat besöksmål för både kommuninvånare och tillresande. I en kommun som i övrigt domineras av ett öppet jordbrukslandskap erbjuder Saxtorpsskogen ett värdefullt tillskott av allemansrättsligt tillgänglig naturmark nära tätorten.

Historik

I norra delen av naturreservatet påvisar fynd av flintspån att det förkommit en möjlig stenåldersboplats, och nordväst om Scoutgården vid Kaninstigen har det gjorts fynd av flintspån, yxa och härd som påvisar att det kan ha varit en färdväg och boplats från stenåldern (Riksantikvarieämbetet, 2025).

Innan skogsplanteringarna inleddes för att motverka sandflykt var området helt öppet och användes mestadels för magert bete, fram till mitten av 1800-talet. Carl von Linné (1749) konstaterade att *”Flygsand eller fin vit sand samlade sig på marken där som torven var skuren, så att där man en gång tagit torv till gärdesgårdar eller eldning fick man icke mer grön torv på ett halvt seculum”*. Hülpers skriver några år senare *”Fälader kallas de ödemarker som vore helt bara utan en ringaste buske, varest boskapen gingo bet. Dessa bestodo merendels av sandmark med föga växter. Herdarna sågs följa boskapen. Gärdesgårdar vore ännu av torv upplagda”*.

För att begränsa sandflykten började man under 1800-talet plantera tall och andra trädslag i området. På rekognoseringskartan från 1810 syns ingen skog, men på generalstabens konceptkarta från 1860 framgår att stora delar av Saxtorpsskogen redan hade planterats. År 1823 tillsattes en kommitté i Saxtorp med uppdrag att plantera skog inom socknen. I Kunglig Majestäts femårsberättelser från 1828 framgår att skogsplanteringar verkligen hade genomförts av vissa byalag. Det var dock en stor utmaning att skydda de nyplanterade områdena från betande djur.

Hela Saxtorpsskogen har tidigare haft status som så kallad *skyddsskog*, vilket innebar ett visst skydd mot avverkning för att enligt äldre skogslagstiftning och lokala brukartraditioner skydda mark, människor eller samhällsfunktioner. Begreppet används inte längre, men det historiska skyddet har bidragit till att stora delar av skogen bevarats. Inom det nuvarande naturreservatet finns utöver enstaka fornlämningar inga större kända kulturhistoriska lämningar, men det kan möjligen finnas rester av äldre tångvallar. Något egentligt skogsbruk har inte ägt rum i de kommunalt ägda delarna av skogen men viss gallring har förekommit. Den gallring som genomförts har främst haft skogsvårdande syften och inte ekonomiska. Till skogsområdet ansluter öppna marker som historiskt har använts för odling, bete och i vissa fall även sandtäkt.

Nuvarande markanvändning

Sedan år 2020 utgör cirka 110 hektar av Saxtorpsskogen ett kommunalt naturreservat som utvecklas med syfte att: bevara biologisk mångfald, tillgodose områden för friluftslivet, samt skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter. Förvaltning i enlighet med naturreservatets skötselplan innefattar bland annat naturvårdsgallring, röjning av sly, ängsslätter, skapande av död ved, uppsättning av fågelholkar, bekämpning av främmande arter som klassats som risk för invasivitet (SLU, 2025), samt underhåll och anläggning av anordningar och stigar för friluftslivet. Inom begränsade delar av reservatet förekommer djurhållning. Saxtorpsskogen utgör ett av få områden i kommunen med mycket högt rekreativt värde (Landskrona stad, 2024). Området erbjuder goda möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser, och är ett populärt strövområde för både närboende och besökare. Det finns flera stigar och leder, bland annat Skåneleden, som bidrar till dess tillgänglighet och attraktionskraft.

För området som utgör det befintliga och utvidgade naturreservatet anges i översiktsplan 2016 att områdets rekreativa värden ska värnas och att det inte är lämpligt att orten växer med fler fastigheter. Det anges även som

utvecklingsmål att skogskaraktären ska bevaras och att både natur- och rekreationsvärden ska utvecklas. Enligt Lantmäteriets marktäckedata (Lantmäteriet, 2025) domineras markanvändningen av barr- och blandskog, men även lövskog, öppen mark och åkermark. En grön skogsbruksplan (Skogsstyrelsen, 2013) har 2013 utvecklats för området för ett naturvårdsinriktat skogsbruk, men förvaltning har sedan dess främst varit inriktad på naturvård och rekreation, utan betydande uttag av virke. Området är i *"Naturen i Landskrona stad 2024"* (Landskrona stad, 2024) klassificerat som naturområde med högt naturvärde baserat på biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

Bevarandevärden och potential

Beskrivning av bevarandevärden enligt tidigare beslut

En yta på 182 hektar i Saxtorpsskogen är i *"Närmare till naturen i Skåne"* (Länsstyrelsen Skåne, 2003) utpekad som lämpligt område för naturreservatsbildning. Och reservatsbildning av området är även angivet i *"Genomförandeplan för skydd av tätortsnära natur i Skåne län 2016-2020"* (Länsstyrelsen Skåne, 2017). I Naturvärdesöversikt (Länsstyrelsen Skåne, 2022) är området angivet som naturvärdesklass 3.

Naturreservatsområdet är i Översiktsplan 2016 markerat som utredningsområde för rekreation och friluftsliv. Det anges som utvecklingsmål att skogskaraktären ska bevaras och att både natur- och rekreationsvärden ska utvecklas.

Kommunfullmäktige beslutade 2020 (Landskrona stad, 2020) att inrätta 110 hektar av Saxtorpsskogen som naturreservat. I samband med detta beslutades även att fortsätta att köpa in de delar av skogen som gränsar till reservatet för att skapa ett mer sammanhållet reservat och därmed minska sårbarheten i ytterområden vilket ytterligare skulle stärka den biologiska mångfalden och möjligheten till rekreation.

I Naturvårdsstrategi 2024–2030 (Landskrona stad, 2025) finns flera antagna mål som reservatsbildningen bidrar till att uppfylla. Dessa mål (1.1, 2.2 och 7.1) handlar främst om att bibehålla och utveckla biologisk mångfald och andra naturvärden, förvalta värdefulla naturområden enligt fastställda skötselplaner, att värdefulla områden skyddas som naturreservat, samt utveckling av rekreationsområden.

Kulturhistoriska intressen och potential

- Småskalig ängsförvaltning skapar kulturhistoriska naturtyper.
- Inom naturreservatet finns enstaka mindre fornlämningar och eventuella kulturlämningar som kan informeras om.

Geologiska samt hydrogeologiska värden och potential

- Vattenregimen i våtmarker bevaras och utökas vid behov för att stärka områdets hydrologiska funktion, minska näringsläckage och skapa stabila livsmiljöer för fuktgynnade arter.
- Sandblottor skapas och upprätthålls regelbundet för att bevara markdynamiken och gynna arter knutna till sandiga miljöer.
- Sandiga jordars infiltrationsförmåga och grundvattenbildning värnas genom bevarande av öppna ytor och naturliga avrinningsmönster som bidrar till vattenrening och flödesutjämning.

Biologiska värden och potential

- Stora delar av skogen har nått en ålder där höga biologiska värden börjar utvecklas.
- Området har god potential för ökad biologisk mångfald genom utveckling av olika tall- och lövdominerade skogstyper med variation i struktur och ljusinsläpp.
- Långsiktigt kan delar av sandtallskogen utvecklas mot ädellövskog för att öka variationen och den ekologiska stabiliteten.
- Bevarande och friställning av stora tallar och ädellövträd kan skapa värdefulla naturstrukturer och substrat för många arter samtidigt som det gynnar ljuskrävande arter.
- Naturvårdsgallring och slyröjning bör genomföras kontinuerligt för att öka ljusinsläppet och utveckla ett artrikt fältskikt och en föryngring typisk för lövblandad sandtallskog och ädellövskog.
- Vissa tätare partier och skogsstråk bör bevaras för att skapa skydd och livsmiljöer för skogslevande fåglar och däggdjur.
- Förbättrad vattenhållande förmåga och ökat ljusinsläpp i sumpskogar kan skapa en mer naturlig, översilad och variationsrik miljö med höga biologiska och upplevelsemässiga värden.
- Veteranisering av utvalda träd samt skapande och bevarande av död ved i olika former stärker strukturell mångfald och gynnar vedlevande arter.

- Markstörningar rekommenderas i vissa skogsområden för att motverka igenväxning och stimulera ett artrikt fältskikt typiskt för sandtallskog.
- Avverkning av gran gynnar utvecklingen av tall- och ädellövträd samt möjliggör utökade gläntor och mer varierade skogsbryn.
- Skapande av välutvecklade och ondulerande skogsbryn med blommande och bärande träd och buskar gynnar pollinatörer, fåglar och fladdermöss.
- Tillförsel av faunadepåer, holkar och andra bomiljöer skapar viktiga livsmiljöer för fåglar, fladdermöss, mindre däggdjur, insekter och svampar.
- Utökning av gläntor och gräsmarker bidrar till högre landskapsmässig variation och attraktiva miljöer för växter och djur.
- Områdets torra och sandiga mark har stor potential att utveckla en hög artrikedom av växter, insekter och andra leddjur knutna till sandmarker. Spridningsmöjligheterna för sandmarksarter är goda genom närheten till bland annat Saxtorps motocrossbana där flera sällsynta och värdefulla arter förekommer.
- Årlig ängsslåtter på sensommaren har stor potential att gynna blommande växter och pollinatörer. På frodigare marker bör kompletterande hävd, exempelvis vårsåtter, tillämpas inledningsvis för att påskynda utvecklingen och motverka uppbyggnaden av grässvål.
- Betesmarkerna har stor potential att utvecklas till en ljusa, blomrika och ekologiskt stabila trädbevuxna betesmarker med höga naturvärden som på vissa platser har lång kontinuitet.

Rekreativa värden och potential

- Naturreservatet innebär ett långvarigt skydd för rekreatjonsområdet, och att upplevelsevärdena har potential att öka med tiden.
- Naturreservatet utgör en viktig länk med närliggande rekreatjonsområden som Häljarps våtmark och naturreservat Järavallen.
- Utvidgning av naturreservatet skapar förutsättningar för att skapa längre motionsstråk.
- Utmärkning av specifika leder och platser för olika aktiviteter har potential att minska störningen mellan olika aktiviteter, samtidigt som kvaliteten ökar.

- Naturpedagogiska skyltar kan bidra till ökade naturupplevelse och kunskap om arter och naturtyper.
- De rekreativa värdena kan vidareutvecklas genom anläggning av anordningar för friluftslivet.
- Förbättrad tillgänglighet och upplevelsevärden kan skapas genom öppnare skogsstrukturer och ett mer varierat fältskikt.

Skälen för beslutet

Naturreservat Saxtorpsskogen bör utvidgas och ändras för att långsiktigt bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla fritidsområden och naturmiljöer samt för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer för skyddsvärda arter. Att skydda skogen innebär att långsiktigt säkerställa tätortsnära områden för rekreation och friluftsliv i en för övrigt tätbebyggd och av lantbruket präglad del av landskapet.

Området är upptaget som utredningsområde för naturskydd i översiktsplanen och upptaget i kommunens kunskapsunderlag till naturvårdsstrategin.

Skäl för utvidgning av yta

Biologisk mångfald

Att utöka det skyddade området är väsentligt för att långsiktigt säkra och utveckla dess ekologiska värden. En utökning av reservatet innebär att naturmiljöer i de tillkommande områden långsiktigt säkras och förvaltas för att gynna utvecklingen av sammanhängande biologisk mångfald och rekreationsvärden. Även det befintliga reservatet får bättre förutsättningar vid en utökning, då skogskärnan bevaras utan risk för ökad kanteffekt från exempelvis angränsande avverkning eller exploatering. Kanteffekt innebär de påfrestningar som uppstår i gränzonen mellan skog och öppna marker. Dessa kantmiljöer som sträcker sig en bra bit in i skogen utsätts för mer vind, solljus, buller och mänskliga störningar. Att utöka den sammanhängande ytan av skyddad skog säkrar därför större och mer stabila livsmiljöer för arter med höga naturkrav. Samtidigt stärks skogens motståndskraft mot klimatförändringar, sjukdomar och andra störningar. En större sammanhängande naturskog fungerar dessutom bättre som spridningskorridor för växter och djur, vilket bidrar till ökad biologisk mångfald både lokalt och i landskapet som helhet. Närheten till

motocrossbanan och Järavallens naturreservat skapar en god spridningspotential för sandmarksarter.

Att utvidga skyddet är därför en central åtgärd för att trygga skogens ekologiska funktioner och bevara dess värden för framtida generationer.

Ekosystemtjänster

Att inkludera idag oskyddade skogsområden i naturreservatet innebär att det blir ett större mer sammanhängande område och att ekosystemtjänster säkras på lång sikt. En utökning skapar mer utrymme till att utveckla olika typer av rekreation utan att de kommer i konflikt. Det kan exempelvis leda till att längre och mer varierande slingor skapas inom stora delar av Saxtorpsskogen och att promenad-/löpslingor, ridleder och mountainbikespår på vissa delar separeras för att minska konflikt mellan olika typer av upplevelser samtidigt som kvaliteten ökar för respektive aktivitet genom specialanpassade stråk.

Skäl för förändring av föreskrifter och skötselplan

Biologisk mångfald

Tidigare föreskrifterna anses lämpliga, men det saknades ordningsföreskrifter om bland annat koppeltvång, förbud mot medveten störning av fåglar och betesdjur, samt förbud mot att plantera eller så in växter eller sätta ut djur. Vid en ändring av naturreservatet är sådana föreskrifter viktiga för att säkerställa och utveckla den biologiska mångfalden i området.

I den nuvarande skötselplanen har hela reservatet delats upp i enbart tre olika skötselområden med skötselprinciper, samtidigt anges skötselprinciper separat även för sju olika naturtyper som fördelar sig över skötselområdesgränserna. Båda typer av områdesindelning är grovskalig. Det komplicerar förvaltningen att skötseldirektiv inte är samlade i ett stycke för varje skötselområde. Skötselprinciperna som anges är generella och det saknas detaljer och skötseldirektiv gällande en del biotoper och naturtyper. Exempelvis är hela naturreservatsområdet öster om Torpvägen grupperat som ett område, även om ytan innefattar både skog och öppen gräsmark. Det saknas detaljerade skötseldirektiv om bland annat gräsmarksförvaltning som gynnar artrikedomen av växter och insekter, samt om hur död ved ska hanteras och utvecklas för att gynna biologisk

mångfald. Vid en uppdatering av skötselplanen är det lämpligt att det enbart finns en typ av områdesindelning och att dessa skötselområden får en högre upplösning med mer detaljerade förvaltningsdirektiv.

Landskrona stads bedömning

Intresseprövning

Kommunen har tagit del av inkomna yttranden och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen, i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken, att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan.

Ekosystemtjänstbedömning

Kommunen har genomfört en bedömning av vilka effekter föreskrifterna har på olika ekosystemtjänster. Bedömningen menar att ekosystemtjänster överlag påverkas positivt av att naturreservatet bildas. Flera ekosystemtjänster förstärks genom att säkerställa en kontinuitet och långsiktighet i bevarandet. Bedömning är att påverkan på ekosystemtjänsterna sammantaget stärker motiven till inrättande av naturreservatet.

Lokala styrmedel

Översiktsplan 2016

Reservatsområdet är i plankartan markerat som utredningsområde för rekreation och friluftsliv.

Utvecklingsmål för skogsområdet

För området som utgör det befintliga och utvidgade naturreservatet anges i översiktsplan 2016 att områdets rekreativa värden ska värnas och att det inte är lämpligt att orten växer med fler fastigheter. Skogskaraktären i området ska bibehållas och skogen skyddas mot ingrepp. Beroende på ålder och trädslag bör skogen få en differentierad skötsel så att både natur- och rekreationsvärden kan utvecklas. I några områden bör somliga gamla träd frihuggas och i andra områden bör en del trädslag gynnas och andra tas bort. Det kan också vara aktuellt att överföra en del granskog till lövskog.

Bortröjning av sly, buskar, björnbär och mindre träd kan också vara aktuellt i vissa områden. Skogen kan skötas enligt principerna i en grön skogsbruksplan. En målsättning för Saxtorpsskogen är att det ska vara ett upplevelserikt och väl fungerande område för rekreation och naturupplevelser. Då är det viktigt med god tillgänglighet och att anläggningar för rekreation finns, såsom tydliga angöringspunkter och informationstavlor. Tillgängligheten till Saxtorpsskogen måste förbättras i form av entréer, skyltning, angöring osv. Skogskaraktären ska bibehållas och skogen skyddas mot alla former av ingrepp.

Utvecklingsmål för Saxtorps nordvästra del

I Saxtorpsskogens nordvästra delar finns öppen mark som tidigare brukats som åker. Under senare år har markerna mest legat i träda. Dessa öppna partier har tillsammans med några våtmarker mycket stora rekreations och naturvärden. De öppna partierna har också ett stort potentiellt värde för både naturvård och olika former av rekreation som kräver öppna ytor.

Miljöprogram 2023–2030

Fokusområdet ”Värdefull natur och hög biologisk mångfald” inkluderar skydd, utveckling, förvaltning och övervakning av land- och vattenbaserade naturmiljöer, samt bevarande och utveckling av biologisk mångfald, rekreation och friluftsliv samt övriga ekosystemtjänster. Indikatorerna innefattar bland annat skydd av naturmiljöer är yta skyddad natur.

Målbild fokusområde – Värdefull natur och hög biologisk mångfald

Landskrona präglas av natursköna gröna och blå strukturer med höga naturvärden. Naturområdena är tillgängliga och skapar naturupplevelser som utgör en viktig del av kommunens attraktionskraft. Värdefulla naturmiljöer värnas och kommunen växer hållbart i balans med utvecklingen av naturliga ekosystem, vilket gör att den biologiska mångfalden med tillhörande ekosystemtjänster bevaras och utvecklas.

Naturvårdsstrategi

Ett utökat och förbättrat skydd av Saxtorpsskogen bidrar till att uppfylla flera mål och delmål i Naturvårdsstrategin.

Mål 1 – Fokusområde Biologisk mångfald och ekosystemtjänster

Biologisk mångfald och de värden som naturen erbjuder bevaras, säkras och utvecklas.

Delmål 1.1

Landskrona stad värnar om biologisk mångfald och alla de tjänster naturen erbjuder samhället. Grönstrukturens kvalitet och naturvärde ökar kontinuerligt genom utveckling av naturmiljöer för naturligt förekommande naturtyper och arter. Hotade arter främjas och invasiva främmande arter motverkas.

Mål 2 – Fokusområde Naturområden

Landskrona stad verkar för att naturområden bevaras och vårdas så att de bibehåller och utvecklar sina värden för biologisk mångfald, rekreation och andra naturvärden.

Delmål 2.1

Kommunens naturområden förvaltas för att uppnå hög biologisk mångfald, stora naturupplevelser och andra naturvärden. Förvaltningen av särskilt värdefulla naturområden sker enligt aktuella fastställda skötselplaner.

Delmål 2.2

Staden verkar för att särskilt värdefulla områden säkras genom utveckling av nya naturreservat.

Mål 7 – Rekreation och andra upplevelsevärden

Grönstrukturen erbjuder stora upplevelsevärden och staden verkar för att allmänheten ska ta del av naturens värden för rekreation och rogivande upplevelser.

Delmål 7.1

Kommunen utvecklar attraktiva och tillgängliga grönstrukturer med stora och varierande upplevelsevärden för att erbjuda Landskronas invånare goda möjligheter till rekreation och andra upplevelsebaserade värden.

Beslut om bildandet av naturreservat Saxtorpsskogen 2020

I samband med bildandet av naturreservatet år 2020 beslutade kommunfullmäktige att stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att köpa in mer mark i anslutning till naturreservatet när möjlighet ges.

Bestämmelser som beslutet grundar sig på

Beslut om att bilda naturreservat fattas med stöd av 7 kap. 4–6 §§ miljöbalken och när det gäller att fastställa ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (länsstyrelsen). Beslut om skötselplan fattas enligt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

De formella krav som finns på vad som ska ingå i ett reservatsbeslut är följande:

- förklarande av området som naturreservat (7 kap. 4 § miljöbalken),
- syftet med naturreservatet (7 kap. 4 § miljöbalken),
- skälen för beslutet (7 kap. 5 § första stycket miljöbalken),
- ”A-föreskrifter” – inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet (7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken),
- Fastställande av skötselplan (3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.).

Om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat får kommunen dessutom:

- ”B-föreskrifter” – förpliktiga ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla vissa intrång (7 kap. 6 § miljöbalken),
- ”C-föreskrifter” – meddela föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett naturreservat och om ordningen i övrigt inom reservatet (7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.).

För att tillgodose syftet med utvidgning och ändring av naturreservat Saxtorpsskogen behöver, liksom i det befintliga naturreservatet, B- och C-föreskrifter ingå i reservatsbeslutet.

Bildandet av naturreservatet är i enlighet med barnkonventionens grundprinciper för barnens bästa och att varje barn har rätt till liv och utveckling. Saxtorpsskogens naturreservat tillgängliggör ett tätortsnära naturområde för barn att leka och lära i. Naturen har en tydligt dokumenterad betydelse för barns fysiska, psykiska, sociala och kognitiva

utveckling. Den samlade forskningen visar att naturkontakt är en stark skyddsfaktor för barns: inlärningsförmåga, mental hälsa, fysiska hälsa och sociala färdigheter. Naturen fungerar både som promotiv faktor (stärker utveckling) och preventiv faktor (minskar risker som stress, inaktivitet och psykisk ohälsa).

Ärendets handläggning

Under årens lopp har ett antal detaljplaner och byggnadslov beviljats i skogen som inskränker allmänhetens rörlighet och skogens naturvärden. Behovet av att skydda resterande delar av Saxtorpsskogen har aktualiserats vid flera tillfällen. Nedan följer en genomgång av de olika beslut och uppdrag som genomförts för att säkerställa skyddet.

- I översiktsplanen från 1990 anges skogen ha ett högt socialt värde och att den så långt som möjligt ska bevaras och skyddas.
- Byggnadsnämnden beslutade 1991 att en skötselplan ska tas fram vilket kunde ligga till grund för ett eventuellt naturvårdsförordnande.
- Styrgruppen för fysisk planering uttalade 1994 att skogskaraktären ska bevaras och att oexploaterade arealer utan byggrätt ska skyddas mot bebyggelse. Byggnadsnämnden och miljöförvaltningen fick i uppdrag att inventera området och utarbeta förslag till skydd. Därefter genomfördes flera inventeringar av hela skogen. Skogen delades upp i ett 40 tal områden. Dessa beskrevs översiktligt och naturvärdena och rekreativvärdena bedömdes.
- År 2003 gjordes en utredning *"Närmare till naturen i Skåne - Skydd av tätortsnära områden för friluftsliv och naturvård"*. Saxtorpsskogen är upptagen i den förteckningen med hög prioritet.
- År 2011 inkom ett meddelande från Skogsstyrelsen om en anmälan om en större slutavverkning av ett större skogsbestånd för planerad bebyggelse. Här fattade kommunfullmäktige ett beslut om förbud enligt kap 24 § miljöbalken mot att vissa åtgärder inom Saxtorpsskogen ("interimistiskt naturreservat"). Ärendet överklagades men vann inte gehör. Den aktuella fastigheten köptes sedermera av kommunen och utgör en värdefull del av Saxtorpsskogen.
- 2011 påbörjade miljöförvaltningen utredningar om utveckling av Saxtorpsskogen. Där togs bland annat fram ett pedagogiskt material om skogen för skolorna.

- Miljöförvaltningen har vid två tillfällen beställt (2000 och 2013) ”Grön skogsbruksplan” från Skogsstyrelsen för de kommunalt ägda delarna i området. Här har tanken varit att visst uttag av virke ska kunna ske där så är lämpligt, för att kunna finansiera naturvårdsåtgärder som inte kan generera några intäkter utan bara kostnader.
- För området som utgör det befintliga och utvidgade naturreservatet anges i översiktsplan 2016 att områdets rekreativa värden ska värnas och att det inte är lämpligt att orten växer med fler fastigheter. Skogskaraktären ska bibehållas och skogen ska skyddas mot ingrepp. Målsättning är att Saxtorpsskogen ska vara ett upplevelserikt och väl fungerande område för rekreation och naturupplevelser.
- 2019 erhöles LONA-medel för framtagandet av reservatshandlingar.
- 2020-11-30 beslutades om att bilda naturreservat Saxtorpsskogen. I samband med detta beslutades även att fortsätta att köpa in de delar av skogen som gränsar till reservatet för att skapa ett mer sammanhållet reservat.
- 2024–2026 förvaltar Landskrona stad ytterligare naturmarktytor i anslutning till naturreservatet med syfte att utvidga reservatet.
- 2025-09-18 beslutade miljönämnden att godkänna miljöförvaltningens projektplan för utvidgning och ändring av Saxtorpsskogen.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till Länsstyrelsen i Skåne, se bilaga 4.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidning. Sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse var införd i ortstidning.

Underskrifter

Bilagor

Bilaga 1 – Översiktskarta, naturreservat Saxtorpsskogen

Bilaga 2 – Karta, utvidgning av naturreservat Saxtorpsskogen

Bilaga 3 – Fastigheter och markägarkategori, naturreservat Saxtorpsskogen

Bilaga 4 – Information om överklagande, naturreservat Saxtorpsskogen

Källor

Landskrona stad (2020). Bildandet av naturreservat Saxtorpsskogen – Beslut, antagen 2020-11-30

Landskrona stad (2024). Naturen i Landskrona stad, kunskapsunderlag till naturvårdsstrategi 2024–2030

Landskrona stad (2025). Naturvårdsstrategi 2024–2030, antagen 2025-01-28

Lantmäteriet (2025). Marktäcke nedladdning, Inspire.
<https://www.lantmateriet.se/sv/geodata/vara-produkter/produktlista/marktacke-nedladdning-inspire/> [Hämtad: 2025-10-15]

Länsstyrelsen Skåne (2003). Närmare naturen i Skåne.

Länsstyrelsen Skåne (2017). Genomförandeplan för skydd av tätortsnära natur i Skåne län 2016–2020.

Länsstyrelsen Skåne (2022). Naturvärdesöversikt – Landskrona kommun.

Riksantikvarieämbetet (2025). Fornsök. <https://app.raa.se/open/fornsok/> [Hämtad: 2025-10-15]

Skogsstyrelsen (2013). Grön skogsbruksplan, Saxtorp 5:17 mfl 2013–2022.

SLU (2025). Artdatabanken, risklista för främmande arter 2024.
<https://artfakta.se/risklistor/2024/taxa> [Hämtad: 2025-10-15]

von Linné, C. (1749). Carl von Linnés resa till Skåne 1749

Bilaga 1 - Översiktskarta, naturreservat Saxtorpsskogen

2026-01-15

Naturreservat Saxtorpsskogen

Landskrona

Gräen

Asmundtorp

Häljarp

Öresund

LANDSKRONA
STAD

0 1 2 3 4 5 km

Bilaga 2 - Karta, utvidgning av naturreservat Saxtorpsskogen

2026-04-01

- Ny naturreservatsgräns (155 ha)
- Naturreservat 2020 (110 ha)
- Utvidgat naturreservat 2026 (45 ha)

N 0 250 500 m

Datum: 2026-03-31
Handläggare: Adam Bahr
Vår Referens: MIL 2025-2180

Bilaga 3 - Fastigheter och markägarkategori, Naturreservat Saxtorpsskogen

Fastighet	Lagfaren fastighetsägare	Area inom reservat (m2)
Saxtorp 10:35	Landskrona stad	19819
Saxtorp 10:35	Landskrona stad	1815
Saxtorp 14:3	Landskrona stad	24117
Saxtorp 16:4	Landskrona stad	5126
Saxtorp 27:18	Landskrona stad	179435
Saxtorp 27:20	Landskrona stad	28266
Saxtorp 27:59	Enskild (Landskrona stad är ägare enligt ingånget markköp)	143585
Saxtorp 31:17	Enskild (Landskrona stad är ägare enligt ingånget markköp)	15684
Saxtorp 41:1	Landskrona stad	218235
Saxtorp 5:12	Landskrona stad	17545
Saxtorp 5:12	Landskrona stad	35451
Saxtorp 5:17	Landskrona stad	35750
Saxtorp 5:17	Landskrona stad	66754
Saxtorp 5:19	Landskrona stad	4155
Saxtorp 5:34	Landskrona stad	46373
Saxtorp 5:6	Landskrona stad	21218
Saxtorp 5:61	Landskrona stad	69322
Saxtorp 5:61	Landskrona stad	66630
Saxtorp 67:2	Enskild (Landskrona stad är ägare enligt ingånget markköp)	110314
Saxtorp 9:30	Landskrona stad	436237
Saxtorp S:1	Landskrona stad	5057

Del av fastigheter inom naturreservatsgräns är markerade lila.

Datum: 2025-12-19
Handläggare: Adam Bahr
Vår Referens: MIL 2025-2180

Bilaga 4 – Information om överklagande, naturreservat Saxtorpsskogen

Kommunens beslut kan överklagas. Överklagan ska vara skriftlig och ställd till Länsstyrelsen i Skåne, men ska lämnas in till kommunen senast den 17 juli 2026 på adress Landskrona stad, Kommunstyrelsen, 261 80 Landskrona. (eller via mail till stadsledningsforvaltningen@landskrona.se)

Av överklagandet skall framgå:

- Vilket beslut ni överklagar (ange diarienummer)
- Hur ni vill att beslutet skall ändras. Ni bör också tala om varför ni anser att beslutet skall ändras.
- Skrivelsen skall undertecknas. Uppge även adress och telefonnummer.
- Eventuella handlingar eller annat som stödjer er mening.